

15 september 2017

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],

geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. T.W.H.M. Weller,

tegen:

[naam],

geboren op [datum] en overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven lid van de Orde der Minderbroeders
Franciscanen.

1. De procedure

Voor de procedure wordt verwezen naar hetgeen daarover staat vermeld in het advies van de Klachtencommissie d.d.15 april 2016

Een verzoek van klager tot herziening van dat advies op de grond dat er nieuw steunbewijs ten aanzien van aangeklaagde is, is bij beslissing van 15 augustus 2017 gegrond verklaard. Tevens is daarbij bepaald dat de zaak opnieuw moet worden behandeld.

Op 1 september 2017 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen. Hij heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. Weller.

Met schriftelijke kennisgeving is van de zijde van de Orde der Minderbroeders Franciscanen niemand verschenen. Bij mailbericht d.d. 7 september 2017 heeft de gedelegeerde van de provinciaal van de Orde der Minderbroeders Franciscanen, [naam], gereageerd op het verslag van de zitting van 1 september 2017.

2. De klacht

Voor de inhoud van de klacht wordt verwezen naar hetgeen daarover staat vermeld in het advies van de Klachtencommissie d.d. 15 april 2016.

3. De reactie

Voor de reactie van [naam], gedelegeerde van de provinciaal van de Orde der Minderbroeders Franciscanen eveneens verwezen naar het advies van de Klachtencommissie d.d. 15 april 2016. Voorts heeft [naam] in zijn mailbericht d.d. 7 september 2017 opgemerkt dat het nieuwe steunbewijs geen nieuw licht werpt op de zogenoemde 'bedscene'.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3 De Klachtencommissie dient vervolgens te beoordelen of zij tot een gegrondverklaring van de klacht kan komen. Bij de beoordeling van een klacht is voor de Klachtencommissie uitgangspunt dat de klacht van een klager wordt gesteund door zodanige andere feiten en omstandigheden dat het voor een objectieve derde aannemelijk wordt dat een aangeklaagde zich schuldig heeft gemaakt aan het gestelde seksueel misbruik.

4.4. Er zijn ruim vijftig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben voorgedaan. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen zoals in 4.5. omschreven hebben plaatsgevonden.

4.5. De Klachtencommissie acht aannemelijk dat klager in de periode van november 1966 tot februari 1967 seksueel is misbruikt door aangeklaagde voor zover het misbruik bestond uit het vrijwel dagelijks betasten van de schaamstreek en het geslacht van klager door aangeklaagde, zonder dat het blote geslacht is aangeraakt.

4.6. De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt, in de eerste plaats door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld. Daarnaast wordt zijn verklaring thans ondersteund door het door mr. Weller bij brief d.d. 21 juni 2017 overgelegde steunbewijs uit de kluis van de Raad voor de Kinderbescherming te [plaats], bestaande uit verslagen en aantekeningen van mejuffrouw [naam] (werkzaam bij de Raad) en het proces-verbaal van de politie. In de Pro memorie d.d. 2 februari 1967 nr. 12 van [naam] staat onder meer: "(...)volgens de kinderrechtter is "de heer" [aangeklaagde] een psychopaat die heel vlug naar een psychiater moet gaan. (...)". In de Pro memorie d.d. 2 februari 1967 nr. 13 heeft [naam] kort verslag gedaan van haar gesprek met dr. [naam], een psycholoog te [plaats], die met klager heeft gesproken op verzoek van de kinderrechtter. "(...) De jongen heeft tegen hem pertinent volgehouden dat [aangeklaagde] zijn handen niet thuis hield. Hij (de jongen) heeft dit ook tegen zijn moeder verteld, die op haar beurt al meer bij dr. [naam] kwam. (...)".

Het overlegde proces-verbaal met nummer [nummer] d.d. [datum], contra [aangeklaagde] betreffende een verdenking van vermoedelijke ontucht met een aan zijn zorg toevertrouwde minderjarige ([naam]). In het proces-verbaal staat – kort weergegeven – vermeld dat de politie in [maand] [jaar] door een loodgieter (de heer [naam]) die met zijn gezin op kamers woonde in het internaat medegedeeld dat hij had gezien dat een 13-jarige jongen (*naar de Klachtencommissie begrijpt: [naam]*) in het internaat op verdachte wijze bij de pater op schoot zat en dat deze pater zich langer dan normaal op de slaapkamer bij die jongen ophield. Op [datum] heeft de politie een nader onderzoek ingesteld.

Huishoudster mevrouw [naam] (echtgenote loodgieter [naam]) heeft ook gezien dat [aangeklaagde] bij de jongens op de slaapkamer was, vooral bij [naam].

[Naam] heeft tegenover de politie verklaard dat op het moment dat hij bezig was zich te ontkleden de pater zijn slaapkamer binnenkwam. Ze gingen stoeien, waardoor [naam] soms een bevrediging kreeg. Hij moest bij de pater op schoot zitten en voelde dan het geslacht van de pater stijf worden.

Klager is op [datum] door de politie gehoord en heeft verklaard dat de pater op zijn kamer kwam als hij in bed lag. De pater aaide hem over zijn benen en legde zijn hand op zijn knie. Enkele keren stompte hij plagend op de borst en tussen de ribben. “Dat aaien vond ik niet normaal en na ongeveer een maand heb ik hem bij een van die nachtelijke bezoeken gezegd dat ik een antipathie tegen hem had. Daarna kwam hij niet meer bij mij op bezoek.”

Mejuffrouw [naam] vermeldt in de telefoonnotitie van haar gesprek met opperwachtmeester [naam] van de politie [plaats] d.d. 20 februari 1967: “(...) [naam] en jongen [klager] waren niet gediend van: over hoofd, knieën en dijen strijkerij van [aangeklaagde]: gaven hem geen kans.(...)”

4.7. Ten aanzien van het verhaal dat klager gedwongen werd naakt in bed te gaan liggen bij de eveneens naakte huishoudster en seks met haar moest hebben terwijl aangeklaagde toekeek en zichzelf stond af te trekken, heeft de Klachtencommissie in de overgelegde stukken alsmede in het verhandelde ter zitting onvoldoende aanknopingspunten kunnen vinden om dat aannemelijk te achten. Ofschoon klager bepaald geloofwaardig op de Klachtencommissie is overgekomen, is zij desondanks tot de conclusie moeten komen dat dit deel van zijn klacht niet gegrond kan worden verklaard.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert gedelegeerde van de provinciaal van de Orde der Minderbroeders Franciscanen de klacht gegrond te verklaren voor zover het betreft het gedurende 3 maanden vrijwel dagelijks betasten van de schaamstreek en het geslacht van klager door aangeklaagde, zonder dat het blote geslacht is aangeraakt.

Dit advies is vastgesteld op 15 september 2017 door mr. G.A.M. Stevens, voorzitter, mr. P.R.M. van der Ven pr. en drs. L. Erftemeyer, leden, bijgestaan door mr. L. Sanders, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager, aan klager en, indien nog in leven, aan aangeklaagde verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager en aangeklaagde schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.